

S vama od 1992.

KRUTAK d.o.o.
konzultantsko-razvojne
usluge

INTERREG IPA HRVATSKA – BOSNA I HERCEGOVINA – CRNA GORA (2014. – 2020.)

Općenito o programu:

Europska teritorijalna suradnja odnosi se na drugi cilj kohezijske politike za financijsko razdoblje 2014. - 2020. godine. Cilj kohezijske suradnje odnosi se na osnaživanja postojećih i izgradnju novih partnerstva, nadogradnju postignutih rezultata i daljnje razmjene pozitivnih iskustava između dviju država sudionica programa. Cilj je stvoriti podlogu za razvoj sustavne, koordinirane i strateški usmjerene suradnje između svih administrativnih razina (lokalna, regionalna i državna) i partnera iz susjednih te ostalih regija Europske unije. Ovakav način upravljanja trebao bi pozitivno utjecati na smanjivanje negativnog utjecaja granica na administrativno - teritorijalnoj razini te postići uspješniju društveno - gospodarsku koheziju.

Prekogranična suradnja spada u jedan od oblika europske teritorijalne suradnje. Glavni cilj suradnje usmjeren je na rješavanje izazova koji su identificirani kao zajednički na području pograničnih regija, poput loše dostupnosti i to prvenstveno u informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te prometnoj infrastrukturi. Zatim zbog nedostatka umreženosti lokalnih i regionalnih uprava, niskog stupnja istraživanja i inovacija te neadekvatnom iskorištavanju prirodnih potencijala.

Program prekogranične suradnje predstavlja instrument provedbe Kohezijske politike unutar država članica Europske unije. Temeljem ove politike, Europska unija provodi ujednačen razvoj cijele Unije jačanjem njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije kako bi potaknula rast u regijama zemalja Unije i ostalim zemljama sudionicama programa. Ovaj instrument ima za cilj smanjiti postojeće nejednakosti između regija Europske unije u pogledu njihovog ekonomskog i društvenog razvoja i održivosti okoliša, pritom uzimajući u obzir njihove specifične prostorne značajke i mogućnosti.

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora provodit će se u financijskom razdoblju 2014. - 2020. kao jedan od programa IPA II. Novost u odnosu na prethodno financijsko razdoblje je ta da su bilateralni IPA programi Hrvatska – Crna Gora i Hrvatska – Bosna i Hercegovina uspostavljeni kao jedan trilateralni program koji objedinjuje prekograničnu suradnju sve tri države, dok su prije funkcionirali kao zasebni programi. U novom financijskom razdoblju Hrvatska je zadužena za sveukupnu koordinaciju procesa izrade ključnog programskog dokumenta te je započela s intenzivnim radom na njegovoj pripremi uspostavom Radne skupine za programiranje u kolovozu 2013. godine. Program suradnje odobrila je Europska komisija 24. studenog 2015. godine.

Prostorni obuhvat i prometni položaj Programskog područja:

Programsko područje pokriva površinu od 87.453 km² (od čega 40,5% otpada na područje Hrvatske, 44,9% na područje Bosne i Hercegovine te 14,6% na područje Crne Gore) te broji 5.587.836 stanovnika. Program suradnje sastoji se od NUTS 3 regija, koje obuhvaćaju 12 županija na hrvatskoj strani, 110 općina na strani Bosne i Hercegovine i 10 općina na crnogorskoj strani:

- **Hrvatske županije:** Zagrebačka, Sisačko - moslavačka, Karlovačka, Bjelovarsko - bilogorska, Ličko - senjska, Požeško - slavonska, Brodsko - posavska, Zadarska, Šibensko - kninska, Vukovarsko - srijemska, Splitsko - dalmatinska i Dubrovačko - neretvanska.
- **Općine Bosne i Hercegovine:** Bijeljina, Teočak, Ugljevik, Lopare, Tuzla, Lukavac, Čelić, Srebrenik, Petrovo, Gračanica, Doboj Istok, Gradačac, Pelagićevo, Donji Žabar, Orašje, Domaljevac - Šamac, Šamac, Modriča, Vukosavlje, Odžak, Brod, Srebrenica, Bratunac, Milići, Han - Pijesak, Vlasenica, Kladanj, Šekovići, Kalesija, Osmaci, Zvornik, Banovići, Živinice, Sapna, Prnjavor, Srbac, Laktaši, Čelinac, Kotor Varoš, Kneževo, Dobretići, Šipovo, Jajce, Jezero, Mrkonjić Grad, Banja Luka, Gradiška, Kozarska Dubica, Prijedor, Oštra Luka, Sanski Most, Ključ, Ribnik, Glamoč, Bosansko Grahovo, Drvar, Istočni Drvar, Petrovac, Bosanski Petrovac, Bosanska Krupa, Krupa na Uni, Novi Grad, Kostajnica, Bužim, Velika

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

Kladuša, Cazin, Bihać, Doboj, Derventa, Prozor/Rama, Konjic, Nevesinje, Gacko, Bileća, Trebinje, Ravno, Ljubinje, Berkovići, Mostar, Jablanica, Kupres, Kupres (RS), Tomislavgrad, Posušje, Široki Brijeg, Čitluk, Stolac, Neum, Čapljina, Ljubuški, Grude, Livno, Istočni Mostar, Doboj Jug, Kakanj, Maglaj, Tešanj, Usora, Zavidovići, Zenica, Žepče, Bugojno, Busovača, Donji Vakuf, Gornji Vakuf-Uskoplje, Novi Travnik, Travnik, Vitez i Teslić.

- **Općine Crne Gore:** Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva, Bar, Ulcinj, Cetinje, Nikšić, Podgorica i Danilovgrad.

Ciljevi programskog područja:

U razdoblju od 2014. do 2020. godine, Kohezijska je politika usredotočena na podršku ostvarenju ciljeva strategije Europa 2020. Ova strategija izrađena je s ciljem usmjerenja sadašnjih i budućih zemalja članica prema pametnom, održivom i uključivom gospodarstvu koje ostvaruje visoku razinu zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije. Program će izravno doprinijeti ostvarivanju ciljeva Strategije Europa 2020., kao i Strategije Jugoistočne Europe 2020.

Programsko područje ima veliki potencijal iz kojeg proizlaze mnoge prednosti, ali i brojni izazovi koje se javljaju u različitim područjima unutar kojih djeluju aktivnosti namijenjene za regionalni razvoj.

Cilj Strategije Programa je osigurati dugoročnu viziju u čijem se fokusu nalazi održivo iskorištavanje i stvaranje dodatne vrijednosti kulturnih i prirodnih resursa uz trajno obogaćivanje prekograničnih veza i aktivnosti koje doprinose pozitivnoj i uspješnoj suradnji.

Kao opći cilj Programa suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. izdvaja se jačanje socijalnog, ekonomskog i teritorijalnog razvoja u pogledu prekogranične suradnje kroz provedbu zajedničkih projekata i aktivnosti. Dugoročan i održiv smjer razvoja trebao bi biti ostvaren kroz unaprijed definirane tematske ciljeve:

- Zapošljavanja, tržište rada, socijalna uključenost, zdravlje;

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

- Okoliš, prevencija rizika i proizvodnja energije;
- Turizam, kulturna i prirodna baština;
- Konkurentnost i razvoj malog i srednje poduzetništva;
- Mladi i obrazovanje;
- Lokalne i regionalne samouprave, planiranje jačanja administrativnih kapaciteta;
- Razvoj konkurentnosti i poslovnog okruženja;
- Istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije, ICT.

Prioritetne osi i specifični ciljevi programskog područja:

Nastavno na izdvojene tematske cjeline izdvojene su četiri prioritetne osi (plus prioritetna os 5 koja se odnosi na tehničku pomoć) koje će omogućiti da se provedu rješenja koja će odgovarati izazovima programskog područja. S obzirom na to da su financijska sredstva za provedbu prioritetnih ciljeva ograničena, Programom je definirano sedam specifičnih ciljeva koji ukazuju na određene promjene i služe kao strateški instrumenti u provedbi konkretnih akcija i realizaciji pripadajućih rezultata.

- **Prioritetna os 1: Poboljšanje kvalitete socijalnih i zdravstvenih usluga u programskom području.**
Specifični cilj 1.1: **Poboljšanje mjera za zapošljavanje kroz razvoj sposobnosti i vještina u programskom području.**
Specifični cilj 1.2: **Poboljšanje usluga u sektoru javnog zdravstva i socijalne skrbi.**
- **Prioritetna os 2: Zaštita okoliša i prirode, poboljšanje prevencije rizika te promicanje održive energije i energetske učinkovitosti.**
Specifični cilj 2.1: **Promicanje i poboljšanje zaštite okoliša i prirode putem zaštite prirodnih resursa i sustava upravljanja za sprječavanje rizika.**
Specifični cilj 2.2: **Poticanje i unaprjeđenje korištenja obnovljivih izvora energije i jačanje energetske učinkovitosti.**
- **Prioritetna os 3: Doprinošenje razvoju turizma i očuvanje kulturne i prirodne baštine.**

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

Specifični cilj 3.1: **Ojačati i proširiti turističku ponudu.**

Specifični cilj 3.2: **Omogućavanje boljeg upravljanja i održivog korištenja kulturne i prirodne baštine.**

- **Prioritetna os 4: Jačanje konkurentnosti i razvoj poslovnog okruženja u programskom području.**

Specifični cilj 4.1: **Poboljšanje institucionalne infrastrukture i usluga kako bi se ubrzao razvoj poslovnog okruženja i konkurentnosti u programskom području.**

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 1.1:

- Razvoj i provedba programa stručnog usavršavanja i cjeloživotnog učenja u cilju osposobljavanja radne snage za potrebe tržišta rada.
- Zajedničko jačanje zdravstvene zaštite ranjivih skupina i povećanje zapošljavanja ranjivih skupina.
- Poticanje samozapošljavanja te promicanje poduzetništva i socijalnog poduzetništva.

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 1.2:

- Pružanje podrške institucijama javnog zdravstva i socijalne skrbi kroz povećanje dostupnosti usluga (infrastrukturna oprema i provedba pilot projekata).
- Implementacija ICT rješenja u cilju poboljšanja usluga te umrežavanje svih relevantnih dionika unutar javnog zdravstva i socijalne skrbi.

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 2.1:

- Razvoj i provođenje zajedničkih inicijativa upravljanja okolišem s ciljem jačanja svijesti o potrebi očuvanja okoliša.
- Izrada i provedba planova upravljanja zaštićenim područjem te obnova i održavanje bioraznolikosti.
- Poboljšanje sustava za prevenciju od elementarnih nepogoda kroz razvoj relevantnih planova i inicijativa i uspostavu centara za krizne situacije.

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

- Unaprjeđivanje infrastrukture i opreme za upravljanje vodama i otpadom.

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 2.2:

- Razvoj i provođenje zajedničkih pilot i demonstracijskih projekata u promicanju korištenja obnovljivih izvora energije te poticanje energetske učinkovitosti kroz izradu relevantnih studija, akcijskih planova.
- Zajedničko ulaganje u javnu infrastrukturu temeljenu na održivoj proizvodnji energije i energetske učinkovitosti.
- Zajedničke inicijative s ciljem poboljšanja pravnog okvira u području energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije.

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 3.1:

- Razvoj, promicanje i marketing zajedničkih grana turizma, turističkih niša i proizvoda kroz potporu turizmu u poboljšavanju diverzifikacije turističke ponude i razvoju turističkih proizvoda.
- Umrežavanje prekograničnih sektora u turizma s ciljem osnivanja klastera uz jačanje ljudskih potencijala u sektoru turizma.
- Razvoj i primjena ICT i inovativnih rješenja u sektoru turizma s ciljem podizanja konkurentnosti i kvalitete usluga.

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 3.2:

- Vrednovanje, očuvanje, obnavljanje i oživljavanje kulturne, povijesne i prirodne baštine te drugih povijesnih i kulturnih znamenitosti i krajolika, uključujući i poboljšavanje pristupa do njih samih.
- Razvoj inicijativa za provedbu prekograničnih kulturnih događanja, uključujući putujuće izložbe i stvaranje zajedničke baštine.
- Provođenje edukativnih programa obuke s ciljem osiguranja kvalitete i standardizacije.

Primjeri aktivnosti koje će se provoditi u okviru specifičnog cilja 4.1:

- Poboljšanje učinkovitosti institucija koje pružaju potporu, uspostavu i jačanje klastera te organizaciju edukativnih programa za jačanje poduzetničkih vještina.
- Poboljšanje komunikacije i suradnje između poduzetništva, centara za istraživanje i razvoj te obrazovnih institucija u cilju povećanja konkurentnosti i poduzetničkih vještina na temelju pristupa Strategije pametne specijalizacije.
- Poticanje razvoja inovativnih proizvoda, njihova standardizacija, zaštita i promocija.

Glavne ciljne skupine i vrste korisnika:

- Tijela lokalne i regionalne samouprave;
- Razvojne agencije;
- Javni, privatni i civilni sektor poput: poduzeća, organizacije koje se bave javnim zdravstvom i socijalnim uslugama;
- Nevladine neprofitne organizacije;
- Instituti, sveučilišta, fakulteti, obrazovne ustanove, osnovne i srednje škole;
- Javne ustanove za cjeloživotno učenje, otvorena učilišta;
- Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode i Javne ustanove u kulturi.

Proračun programa:

Ukupni programski proračun ovisan je o alokaciji financijskih sredstava na razini Europske unije namijenjenih Europskoj teritorijalnoj suradnji. Za sedmogodišnje razdoblje od 2014. do 2020. godine za Europsku teritorijalnu suradnju i program Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora namijenjeno je 67,2 milijuna eura. Alokacijom financijskih sredstava procijenjen je broj potencijalnih projekata i potencijalna prosječna veličina projekta za svaku prioritetnu os.

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

Tablica 1: Ukupna financijska raspodjela iz EFRR i nacionalnog sufinanciranja

Prioritetna os	Potpora Unije (€)	Državna potpora (€)	Ukupno financiranje (€)
Prioritetna os 1	8.573.297	1.512.935	10.086.232
Prioritetna os 2	14.288.830	2.521.559	16.810.389
Prioritetna os 3	17.146.595	3.025.870	20.172.465
Prioritetna os 4	11.431.063	2.017.247	13.448.310
<i>Prioritetna od 5</i>	<i>5.715.531</i>	<i>1.008.625</i>	<i>6.724.156</i>
Ukupno	57.155.316	10.086.236	67.241.552

Izvor: Program suradnje IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014. - 2020.

Tablica 2: Financijski plan za proračunsko razdoblje 2014. – 2020.

FOND	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Ukupno
IPA II	0	4.139.408	5.911.336	13.575.808	10.955.680	11.174.794	11.398.290	57.155.316

Izvor: Program suradnje IPA Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014. - 2020.

Struktura upravljanja:

Za provođenje programa prekogranične suradnje između Mađarske i Hrvatske zaduženo je nekoliko tijela u koja su uključeni:

- Upravljačko tijelo;
- Nacionalno tijelo - Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske,
- Tijelo odgovorno za ocjenu učinkovitosti;
- Tijelo za ocjenu kvalitete i usklađenost provedbe svih radnji Programa
- Tijelo za ovjeravanje;
- Tijelo Programa odgovorno za isplatu glavnim korisnicima;
- Tijelo za reviziju sustava i reviziju poslovanja;
- Zajedničko tajništvo;
- Zajednički nadzorni odbor;
- Kontrolna tijela: Hrvatska (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU), Bosna i Hercegovina (Direkcija za europske integracije u Bosni i Hercegovini), Crna Gora (Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija Crne Gore).

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

S vama od 1992.

KRUTAK d.o.o.
konzultantsko-razvojne
usluge

Zemlje sudionici programa:

Program prekogranične sudaranje između određenih regija unutar država Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

Nijedan uspješan čovjek nikad se nije požalio na nedostatak prilika. (R.W.Emerson)

E: info@europski-fondovi.eu T: +385 1 3391 332 OIB: 66135581745
www.europski-fondovi.eu www.euasistent.eu